

Musæet

for

Thy og V. Han Herred.

Historisk Samfund for Thy og Han Herred oprettedes i Sommeren 1903. Samtidig påbegyndtes Virksomheden for at tilvejebringe et Musæum for Thy og V. Han Herred. Af Bestyrelsen for Teknisk Skole i Thisted stilledes der godhedsfuldt et rummeligt Kæddelokale til Rådighed uden at man deraf skulde betale nogen Leje. Dette Lokale har nu været benyttet i 12 År.

Imidlertid har det allerede i flere År vist sig, at dette Kæddelokale er for lille. Musæet består nu af over 3000 forskellige Genstande, hvoraf kun de færreste under de nuværende Forhold kommer til deres Ret. Skabe og Montrer er delvis overfyldte, og de står så tæt opad hverandre, at Overskueligheden lider i høj Grad derved. Belysningsforholdene er tilmed yderst slette. Mange Genstande kan slet ikke fremstilles. Hertil kommer, at Bestyrelsen for Teknisk Skole selv har Brug for Lokalet og ønsker det tilbageleveret. Benyttelsen at det har da heller aldrig været anset for andet end rent foreløbig. Man er kommet dertil, at et nyt og mere rummeligt Opbevaringssted skulde og måtte tilvejebringes.

Under disse Forhold faldt Bestyrelsens Øjne i Efteråret 1914 på afdøde Lærer Roses Ejendom i Skolegade, som ved Enkefru Roses Død var at få billigt til Købs. Bygningen egner sig ved den ejendommelige Stil, hvori den er opført, og ved hele sin Indretning, særlig for Stue-Etagens Vedkommende, der hidtil har været benyttet til Sløjdscole, i høj Grad til Musæum, og da den kunde fås for 10,000 Kr., hvoraf de 8000 Kr. er lånt af Overformynderiet mod 4 pCt. Rente, nærede man ingen Betænkelighed. Købet blev afsluttet mod en Udbetaling af 2000 Kr., som tilvejebragtes ved Lån.

Da Musæet kun ejede en Kapital af ca. 500 Kr., som er medgået alene til Papirsomkostninger ved Overtagelsen, har man hidtil ikke været i Stand til at tage Bygningen i Brug. Der skal nemlig forinden dette kan ske foretages en omfattende Istandsættelse i Forbindelse med Forandringer, hvilket tilsammen påregnes at ville koste ca. 3000 Kr. Desuden er det nødvendigt samtidig med Indflytningen at tilvejebringe større årlige Indtægter til Driften.

Under disse Omstændigheder afholdt Samfundet efter forudgående Forhandlinger med Direktøren for Nationalmusæet, Dr. Sofus Müller, Torsdag den 15. Juli d. A. i Thisted en ekstraordinær Generalforsamling, hvor der forelå til Behandling et af Forretningsudvalget stillet Forslag, hvorefter det Samfundet tilhørende

Musæum omdannes til selvejende Institution, der virker i Forbindelse med Nationalmusæet i København. Endvidere var der udarbejdet Forslag til Love for Musæet. Til Stede på Generalforsamlingen var bl.a. Folketingsmændene Nørhave og Munk Poulsen.

Det forelagte Forslag til Love underkastedes en indgående Behandling og der foretoges forskellige Ændringer. Lovene, som derefter enstemmig vedtoges, fik følgende Skikkelse:

§ 1.

Musæet ejer den i Skolegade her i Byen beliggende Bygning Matr. Nr. 49 r og 49 ag af Thisted Købstads Markjorder, på hvilken der for Tiden hviler en Gæld af Kr. 10,000, deraf 5000 Kr. til Overformynderiet og 2000 Kr. til Landbosparekassen for Thy.

§ 2.

Musæet for Thy og V. Han Herred er en selvejende Institution. Det har sin Plads i Thisted og kan hverken bortflyttes herfra eller henlægges under nogen anden offentlig eller privat Myndighed.

§ 3.

Musæet ejer foruden den i § 1 nævnte Bygning med påhvilende Gæld alle de til Samlingerne hørende arkæologiske og historiske Genstande, Inventar m. v.

§ 4.

Musæet har til Formål at virke for Kendskab og Kærlighed til vort Lands, specielt Thy og V. Han Herreds kulturhistorie. Dette søges nået ved at indsamle, bevare og fremlægge kulturhistoriske Genstande fra det 16.-19. Århundrede, for Middelalderens og Oldtidens Vedkommende at samle og virke for Nationalmusæet og at bevare og fremstille de Genstande, der nu findes fra disse Tidsaldre, hvilke Samlinger fremdeles kan forøges med sådanne Genstande fra nævnte Tidsaldre, der ikke ønskes optagne i Nationalmusæet, dog kun fra Thy og V. Han Herred.

Musæet søges i størst muligt Omfang efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelser holdt åbent for Offentligheden.

§ 5.

Til andre offentlige Samlinger i Danmark, ikke til private eller til Udlandet, kan enkelte Stykker og Fund afgives fra Musæet som Gave, ved Bytte eller Salg.

§ 6.

Til Fremdragelse af Fortidslevninger kan der foretages Udgravninger, dog alene med Nationalmusæets Samtykke. I denne som i alle andre Henseender er Musæet i Thisted undergivet de Bestemmelser, der til enhver Tid er truffet af Regeringen vedrørende Provinsmusæernes Forhold.

§ 7.

De til Musæets Drift nødvendige Pengemidler tilvejebringes ved Bidrag fra det offentlige, Institutioner og private samt fra Historisk Samfund for Thy og Han Herred.

§ 8.

Musæets Anliggender varetages af en Bestyrelse på 7 Medlemmer, der fordeles nogenlunde ligelig mellem Thisted Købstad og Landet. Denne Bestyrelse, der første Gang er valgt på en Generalforsamling i Historisk Samfund for Thy og V. Han Herred,

vedbliver at fungere og supplerer sig selv. Dog skal fremtidige Valg for at være gyldige godkendes af Thisted Amtsråd. Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kasserer samt vedtager Forretningsordenen. Bestyrelsen repræsenterer Musæet i alle Anliggender.

§ 9.

Til at revidere Musæts Årsregnskaber vælges for 2 År ad Gangen af Historisk Samfund 2 Revisorer. Eksemplarer af Regnskabet med Revisionsantegnelser bliver at tilstille Thisted Amtsråd og Byråd samt alle de Institutioner, der yder Bidrag til Musæet.

Foranstående Love træder i Kraft, når Statsunderstøttelse opnås, og kunne herefter ikke forandres uden Kultusministeriets Samtykke.

Til Medlemmer af Bestyrelsen for Musæet valgtes:

Kunstdrejer C. K. Bunch, Thisted.

Lærer P. L. Hald, Thisted.

Overretssagfører Billeskov Jansen, Thisted.

Redaktør M. Åberg, Thisted.

Lærer Severin Christensen, Skjoldborg.

Lærer Jacobsen, Øsløs.

Kredsløge V. Kjær, Hurup.

Det vedtoges sluttelig at indgå til Kirke- og Undervisningsministeriet med Andragende om et Tilskud til Musæts Drift samt ligeledes at andrage Statsmyndighederne om et Tilskud til Musæumsbygningens Erhvervelse og Istandsættelse.

Forinden det sidstnævnte Andragende indgives, må der dog i Byen og Oplandet ved Tegning være tilvejebragt et Beløb, mindst lige så stort som det, man venter fra Staten. En sådan Tegning søges nu iværksat.

**Bestyrelse og Forretningsudvalg
for Historisk Samfund for Thy og Han Herred.**

- * Redaktør M. Åberg, Thisted, Formand og Kasserer.
 - * Overretssagfører Billeskov Jansen, Thisted.
Kunstdrejer Bunch, Thisted.
 - * Lærer Severin Christensen, Skjoldborg
Lærer Ditlevsen, Elsted.
 - * Lærer P. L. Hald, Thisted, Bestyrer af den hist. Samling.
Lærer Jacobsen, Øsløs.
Lærer P. K. Jensen, Hvidbjerg, Thyholm.
Kredsløge Vilh. Kjær, Hurup.
Gårdejer Laurits Dam, Boddum.
Lærer N. Sodborg, Vesløs.
 - * Lærer Tilly, Hørsted.
Læge Toft, Vestervig.
- Forretningsudvalgets Medlemmer er mærket med *.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1915, side 90-93)